

**Академик Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің
жас ғалымдарының ғылыми-зерттеу жұмыстарына арналған
ЖОО ішіндегі "Ғылымдағы жаңа есім" байқау туралы
ЕРЕЖЕ**

1.1. "Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті" КЕАҚ жас ғалымдарының ғылыми-зерттеу жұмыстарына арналған ЖОО ішіндегі байқау туралы Ереже (бұдан әрі - Ереже) "Академик Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті" КЕАҚ (бұдан әрі- Университет) бюджеттен тыс қаражатынан қаржыландырылатын ЖОО ішіндегі гранттар (бұдан әрі - Грант) бойынша ғылыми жобаларды конкурстық іріктеу және ғылыми - зерттеу жұмыстарының нәтижелілігін бағалау өлшемшарттарын, конкурса қатысушыларға қойылатын талаптарды, конкурстық комиссияның жұмыс регламентін, ұсыну тәртібін айқындайды.

1.2 Осы Ереже Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 18 ақпандағы «Ғылым туралы» Заңына, "Академик Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті" КЕАҚ Жарғысына және "Академик Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті" КЕАҚ-тың 2020-2025 жылдарға арналған стратегиялық даму жоспарына сәйкес жас ғалымдардың ғылыми зерттеулерін қаржыландырудың ЖОО ішіндегі байқау жүйесін құру үшін әзірленді.

1.3. Жас ғалымдардың ғылыми зерттеулерін жүргізуге арналған ЖОО ішіндегі гранттар байқауын (бұдан әрі – Байқау) өткізуге университеттің Басқарма Төрағасы - Ректордың бұйрығы негіз болып табылады.

1.4 Университет гранттары қоғамдық маңыздылығы айқын, инновациялылығының дәрежесі жоғары, жаңалығы және университет үшін өзектілігі бар университеттің жас ғалымдарының неғұрлым алдыңғы қатарлы ғылыми зерттеулерін қолдау нысаны болып табылады. Гранттар, байқау негізінде, белгілі бір уақыт кезеңінде көрсетілген бағыттар бойынша нақты ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуге бөлінеді.

2. Байқаудың ұйымдастырушылары мен жұмыс ұйымдары

2.1 Байқаудың ұйымдастырушылары: ЖҒК, СМҒА және Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің ғылым департаменті.

2.2 Байқаудың комиссиясы байқаудың жұмыс ұйымы болып табылады.

2.3 Конкурстық комиссияға: Басқарма мүшесі – ғылыми жұмыс жөніндегі Проректор, ғылым департаментінің директоры, ЖҒК және СМҒА өкілдері кіреді.

2.4 Байқауды ұйымдастырушы бухгалтерлік есеп және есеп беру бөлімінің, экономикалық жоспарлау бөлімінің, мемлекеттік сатып алу бөлімінің, заң басқармасының жәрдемдесуімен, қажетті ұйымдастырушылық және ақпараттық сүйемелдеуді қамтамасыз етеді, конкурса қатысушыларға отінімді рәсімдеу мәселелері бойынша кеңес береді, байқауға қатысушылардан отінімдер қабылдауды жүргізеді. Байқау комиссиясы отінімдерді қарау кезінде ашықтықтың, қолжетімділіктің, объективтіліктің, жариялылықтың сақталуын бақылауды жүзеге асырады, неғұрлым өзектілігі жоғары отінімдерге іріктеу жүргізеді, байқау жеңімпаздарын айқындау бойынша қорытынды шешімдер қабылдайды. Іріктеуді байқау комиссиясы отінімдердің объективті артықшылықтары негізінде дауыс беру арқылы жүзеге асырады.

2.5 Байқау туралы хабарландыру және оның нәтижелері туралы ақпарат университеттің электронды және ақпараттық ресурстарында жарияланады.

3. Ғылыми жобаны орындаушыларға қойылатын біліктілік талаптары

3.1. Байқауға, отінім берген сәтте 35 (отыз бес) жастан аспаған, университеттің штаттағы қызметкерлері мен білім алушылар (доктораңттар, магистранттар, студенттер) қатысады.

3.2. Жоба жетекшісінің ғылыми жұмыс тәжірибесі болуы тиіс. Жоба жетекшісінің соңғы үш жылда мынадай жарияланымдары болуы тиіс:

- БҒСҚЕК ұсынған отандық ғылыми басылымдарда кемінде бір ғылыми мақала;
- конференцияларда екі баяндама;

– Web of Science және/немесе Scopus бойынша Хирш индексінің және олардағы жарияланымдардың болуы құпталады.

3.3. Жеке тұлға осы байқау шеңберінде тек бір жобаның жетекшісі немесе орындаушысы болуға құқығы бар.

3.4. Грантка үміткер осы байқауға қабылданған талаптарға сәйкес рәсімделген байқауға өтінім береді.

3.5. Байқауға қатыса алмайды: бюджеттік қаржыландырудың қолданыстағы жобаларының/бағдарламаларының басшылары; бюджеттік қаржыландырудың қолданыстағы жобаларының/бағдарламаларының жетекшісі, аға, жауапты орындаушылары мен орындаушылары (БҒҚ, ЖҒҚ, ҒҚ, КҒҚ және басқалары), қолданыстағы ЖОО ішлік гранттардың басшылары мен қызметкерлері, грантты тағайындау жылы ішінде «Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы» грантының иегерлері.

3.6. Ғылыми жоба тақырыптар бойынша оларды берген сәтте не бұрын мемлекеттік немесе университеттік бюджет қаражаты және (немесе) басқа да қозғалыс есебінен қаржыландырылған өтінімдер осы грантты алу байқауына қатысуға жіберілмейді.

3.7. Зерттеу тобы жоба жетекшісін қоса алғанда, университеттің бір-үш штаттық қызметкерінен және университетте білім алушылардан (докторанттар, магистранттар, студенттер) тұруы тиіс.

3.8. Жобалардың өтінімдері комиссияға тиісті нысан бойынша беріледі (1-қосымша). Байқау шарттарына сәйкес келмейтін өтінімдер қарастырылмайды. Байқауға ұсынылған өтінімдер берілген ереженің 4-тармағында көрсетілген көрсеткіштерге сәйкес бағаланады.

3.9. Өтінім материалдарында мемлекеттік және заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтер, сондай-ақ қызметтік сипаттағы құпия ақпарат болмауы тиіс.

3.10. Ресімдеу ережелерін бұза отырып ұсынылған немесе Басқарма Төрағасы - Ректордың бұйрығында көрсетілген мерзімнен кейін конкурсқа қатысу шарттарына сәйкес келмейтін өтінімдер қаралмайды. Университеттің Басқарма Төрағасы - Ректоры күнтізбелік жоспардың тармақтарын орындамаған жағдайда жобаны қаржыландыруды тоқтату туралы мәселені қарауға құқылы.

4 Байқаудың іріктеу критерийлері

4.1 Байқау өтінімдерін қарау кезінде байқау жеңімпазын айқындау үшін келесі критерийлер белгіленеді:

№	Критерий	Балдық көрсеткіш
1	Жоба тақырыбының университет үшін айқын әлеуметтік маңыздылығын, инновацияның жоғары дәрежесін, жаңалығы мен өзектілігін қамтамасыз ететін ғылыми бағыттарға сәйкестігі.	20
2	Жоба жетекшісінің және ғылыми ұжымның кәсіби деңгейі	10
3	Жобаның ғылыми негіздемесі	20
4	Университет үшін жобаны енгізу нәтижелерінің маңыздылығы	30
5	Жобаны жоспарлау сапасы	10
6	Жобадан күтілетін нәтижелер	20

5. Байқауды өткізу, қорытындысын шығару тәртібі

5.1 Байқау жобаларының жетекшілері байқау жарияланған күннен бастап 10 күн ішінде осы Ереженің және оған 1-қосымшаның талаптарына сәйкес дайындалған байқау өтінімдерін «Академик Е.А. Бокетов атындағы Қарағанды университеті» КЕАҚ ЖҒҚ-ға ұсынады.

5.2 Байқаудың сараптама комиссиясы ізденушілер ұсынған байқау өтінімдерін қарайды, жеңімпазды айқындау және грантты қаржыландыру жөнінде ұсыныстар әзірлейді. Байқаудың

сараптама комиссиясының шешімі бойынша жобаларды олардың жетекшілері жеке таныстыратын болады.

5.3 Жеңімпаздарды байқау комиссиясы жобаны бағалау критерийлеріне сәйкес балл қою арқылы және жобаларды таныстыру нәтижелері бойынша анықтайды. Жеңімпаз ең жоғары баллмен анықталады. Баллдар тең болған жағдайда 3.2-тармаққа сәйкес елеулі ғылыми жетістіктері бар қатысушыға басымдық беріледі.

5.4 Байқаудың сараптама комиссиясының шешімі хаттамамен рәсімделеді. Хаттамаға отырысқа қатысқан барлық мүшелер қол қояды және өтінімдерді байқаудың іріктелген жеңімпаздары деп тану (өтінімнің және Грант ізденушінің атауын көрсете отырып) және университет қаражатынан грант бөлу туралы ұсыныстардан тұрады.

5.5 Жеңімпаздарды анықтау және жобаларды қаржыландыру бойынша қорытынды шешімді Басқарма қабылдайды. Қаржыландыруға ұсынылатын қаражат бір жобаға шамамен 1 000 000 теңгені құрайды.

5.6 Басқарманың шешімі негізінде Басқарма Торағасы-Ректор гранттар беру туралы бұйрық шығарады.

5.7 Грант университет пен оны алушы арасындағы келісім-шарт негізінде Қазақстан Республикасы Заңнамасының азаматтық-құқықтық нормаларына сәйкес беріледі. Ғылыми-зерттеу жұмысын орындауға арналған шарттың қолданылу мерзімі 2022 жылдың қаңтар айынан бастап 15.12.2022 жылға дейін.

5.8 Нәтижелер жарияланғаннан кейін конкурс жеңімпазы ҒЗЖ орындауға шарт жасасады, қаржыландыруды қамтамасыз ету үшін жоба бойынша шығыстар сметасын жасайды. Грант қаражатын жұмсау бекітілген шығыстар сметасына сәйкес жүзеге асырылады. Қолдау көрсетілген жобаларды техникалық сүйемелдеуді қамтамасыз ету ғылым департаментіне жүктеледі.

5.9 Грантты іске асырудың соңғы айында Ғылыми жетекші күнтізбелік жоспарға және МЕМСТ 7.32-2017 сәйкес есепті ғылым департаментіне тапсырады және ЖҒК отырысында қорғалады.

5.10 Гранттың қолданылу кезеңіндегі ғылыми-зерттеу жұмыстарының ұсынылатын нәтижесі мыналар болуы мүмкін:

– осы кезеңде зерттеу тобының ғылыми тақырыбы бойынша Web of Science немесе Scopus деректер базасында индекстелетін, рецензияланатын шетелдік ғылыми басылымдарда күнтізбелік жоспарда көрсетілген мақалаларды нөлдік емес импакт-фактормен жариялау. Бюджеттік қаржыландыру жобалары/бағдарламалары; "ЖОО үздік оқытушысы" грантының орындалуы шеңберінде шығарылған жарияланымдар осы жарияланымдардың санына есептелмейді.

– жаңа инновациялық пәнаралық білім беру бағдарламасының немесе пән кешенінің әдістемелік және оқу материалдарын дайындау.

– пилоттық модельді немесе тәжірибелік үлгіні дайындау.

– университет имиджін арттыруға бағытталған жұмыстар, қызметкерлер мен білім алушылардың, университеттің жатақханасында тұратындардың тұрмысын жақсартуға мүмкіндік беретін жұмыстар.

Басқарма мүшесі,
Ғылыми жұмыс жөніндегі проректор

Е.М. Тажбасов

ҒД басшысы

С.С. Касымов

ЖҒК төрағасы

Т.М. Сериков

Академик Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің жас ғалымдарының ғылыми-зерттеу жұмыстарына арналған ЖОО ішіндегі "Ғылымдағы жаңа есім" байқауына қатысуға өтінім

Өтінімнің көлемі 15 беттен аспауы тиіс. Өтінімге ізденуші қол қоюы тиіс. Өтінімге қол қоя отырып, ізденуші осы грантқа қатысу шарттарымен келісетініне, өтінімде ұсынылған ғылыми материалдардың құпиялылығына үміттенбейтініне, бөлінген грант бойынша ғылыми зерттеулер нәтижелерінің жарияланымдарында университеттің гранты нысанында қаржылық қолдауға сілтеме жасауға міндеттенетініне кепілдік береді. Өтінімнің бірінші бетіне факультет деканы және іске қосылған құрылымдық бөлімшелердің (кафедраның, ғылыми-зерттеу институтының, орталықтың, зертхананың) басшылары қол қояды. Өтінімге қол қоя отырып, факультет/бөлімше басшысы грант бөлу кезінде тиісті ҒЗЖ жүргізуді қамтамасыз етуге міндеттенеді.

Өтінім келесі бөліктерден тұрады:

- 1) аннотация;
- 2) түсіндірме жазба;
- 3) сұралып отырған қаржыландыруды есептеу.

1. Аннотация

Аннотацияда жоба мақсатының, зерттеуге бағытталған мәселелердің, зерттеу жүргізудің негізгі тәсілдерінің, күтілетін нәтижелердің қысқаша сипаттамасы қамтылады.

Аннотация көлемі А4 форматындағы 2 (екі) беттен аспауы тиіс.

2. Түсіндірме жазба

Түсіндірме жазбаның мазмұны мынадай бөлімдерді қамтиды:

1. Жалпы ақпарат

1.1. Жоба тақырыбының атауы.

1.2. Берілетін өтінімнің даму бағытының атауы.

1.3. Факультет, кафедра.

1.4. Жоба жетекшісі (Толық аты-жөні, ғылыми дәрежесі (болған кезде), атағы, академиялық дәрежесі, лауазымы).

1.5. Жобаның басталуы мен аяқталуының болжамды күні, оның ұзақтығы айлармен: 2021 жылдың қаңтар-2022 жылғы 31 желтоқсан 12 ай.

1.6. Гранттық қаржыландырудың сұралып отырған қаражат (жобаны іске асырудың барлық мерзіміне теңгемен):

1.7. Сарапшыларды іріктеу үшін өтінімнің саласы мен бағытын сипаттайтын түйінді сөздер.

2. Жобаның жалпы тұжырымдамасы [275 сөзден артық емес]

Жоба идеясының сипаттамасы, оның шешуге бағытталған мәселелері көрсетілген.

2.1 Жобаның мақсаты

2.3. Жобаның міндеттері [200 сөзден артық емес]

Бұл бөлімде логикалық өзара байланысты, дәйекті міндеттер арқылы жобаның мақсатына жету әдісі сипатталған. Қойылған міндеттердің тізбесі келтіріледі:

1) мәселенің шешімін олшепетін көрсеткіштермен көрсетін жазу;

2) жобаның мақсатына жетудегі әрбір тапсырманың ролін және жобаның басқа міндеттерімен және күтілетін нәтижелерімен байланысын қысқаша негіздей отырып;

3) өтініш берушінің пікірі бойынша басқа да маңызды параметрлермен.

3. Жобаның ғылыми жаңалығы немесе маңыздылығы [500 сөзден артық емес]

Бөлім мынадай ақпаратты қамтуы тиіс:

1) жобаны әзірлеудің алғышарттары (болған жағдайда жобаның тақырыбына қатысты алдын ала нәтижелер және (немесе) өтінім беруші бұрын алған нәтижелер көрсетіледі);

2) әлемде, Қазақстан Республикасында немесе оның жоғары оқу орындарында жүргізілген, зерттелетін немесе іске асырылатын тақырыпқа қатысты, білімінің жетіспеушілігі бар алдыңғы ғылыми зерттеулерді міндетті түрде шолу отырып, жобаның ғылыми жаңалығын негіздеу және олардың осы жобамен өзара байланысы (контексте шолуда пайдаланылған әдебиетке сілтемелер көрсетілуі тиіс, оның толық жазылуы 9 "Библиография" бөлімінде ұсынылуы тиіс), жобаның күтілетін нәтижелерін қолда бар белгілі аналогтарымен салыстыру;

3) жоба нәтижелерінің маңыздылығын негіздейтін ғылыми және технологиялық қажеттіліктер (бар болса, әлеуметтік сұранысты және (немесе) экономикалық және индустриялық мүдделілікті, басқа да растайтын деректерді қосу), жобаның ұлттық және университеттік ауқымдағы маңыздылығы, оның нәтижелерінің экономиканың, ғылымның және (немесе) қоғамдық қатынастардың тиісті саласын дамыту үшін қолданылуы;

4) жобаның ғылыми-зерттеу жұмыстары деңгейіне әсері, жоба нәтижелерінен күтілетін әлеуметтік және экономикалық тиімділік, күтілетін нәтижеге қол жеткізу үшін қажетті жағдайлар.

4. Зерттеу тобы және жобаны басқару [500 сөзден артық емес]

Бөлімде жоспарланатын қызметкерлердің деректері көрсетілген зерттеу тобының сипаттамасы берілген. Негізгі қызметкерлерді сипаттау кезінде мыналар көрсетіледі:

1) 1-кестеге сәйкес зерттеу тобының құрамы. Толық емес жұмыспен қамтуға арналған жобаға тартылған зерттеу тобының мүшелері үшін олардың жоба бойынша жұмысқа жұмсайтын сағат саны көрсетіледі.

1-кесте – Ғылыми зерттеулерді жүргізуге арналған зерттеу тобының құрамы

№ р/п	Аты-жөні, дәрежесі/ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы	Факультет, кафедра, лауазымы	Жобадағы ролі	Жұмыспен қамту (толық, толық емес)	Жоба бойынша жұмыс кезеңі (айлар)

2) зерттеу тобының құрамына әрбір мүшенің қатысуының негіздемесі. Әрбір мүшенің білімі (ол болмаған жағдайда, білім алатын ББ атауы), дәрежесі/ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы, жобаның бағыты бойынша жұмыс тәжірибесі, жобаға қатысуды негіздейтін негізгі жетістіктері көрсетілген қысқаша түйіндемесі. Жобадағы әр мүшенің жұмысының бағыты мен сипаты, олардың мақсатқа жетудегі ролі және жобаның күтілетін нәтижелері.

3) ғылыми зерттеу тобының тәжірибесіне сипаттама. Ғылыми жетекшінің және жобаның зерттеу тобы мүшелерінің жоба тақырыбына қатысты негізгі жарияланымдары (болған жағдайда) туралы мәліметтер.

Жоба бағыты бойынша зерттеу тобы мүшелерінің жарияланымдары туралы мәліметтер болған жағдайда келтірілуі тиіс. Зерттеу тобы мүшелерінің тегі көрсетілуі керек.

6. Зерттеу ортасы [350 сөзден артық емес]

Бөлім келесі ақпаратты қамтиды:

1) жобаны жүзеге асыру үшін тікелей пайдаланылатын зерттеу тобына қолжетімді және материалдық-техникалық базаның (жабдықтардың, аспаптардың және т.б.) оның пайдалану бағытын көрсете отырып, сипаттамасы зерттеу аппаратурасымен жұмыс істеу дағдысы;

2) ұтқырлық негіздемесі: ғылыми сапарлар және олардың жобаны жүзеге асыруға әсері, жұмыс кезеңдері және олардың жобаны жүзеге асыруға әсері. Әрбір шетелдік іс-сапар бойынша мақсат, сапардың күтілетін нәтижесі және жоба мақсатына жетуге қосқан үлесі қысқаша көрсетіледі.

7. Сұралып отырған қаржыландырудың негіздемесі [1 000 сөзден артық емес].

Бөлім келесі ақпаратты қамтиды:

1. 2-кестеге сәйкес жоба (бюджет) бойынша жиынтық есеп. Жобаның бюджетін жұмыс жоспарына сәйкес жоба жетекшісі бөледі және оны осы жобаға қатысы жоқ басқа шығыс баптарына бағыттауға болмайды.

Кесте 2 – Сұралып отырған қаражатқа жиынтық шығындар сметасы

№ р/н	Шығыстар бабының атауы	2022 жылға қаржыландыру көлемі, теңге
1.	Еңбекақы төлеу	
2.	Қызметтік іс-сапарлар	
2.1.	Қазақстан Республикасының шегінде	
2.2.	Қазақстан Республикасының шегінен тыс	
3	Басқа қызметтер мен жұмыстар (мұнда жоба сомасының 0,5% – ын банктік қызметтерге жоспарлау керек)	
4.	Материалдарды сатып алу	
Барлығы		

"Еңбекақы төлеу" бабында жеке табыс салығы мен міндетті зейнетақы жарнасын ескере отырып, докторанттарды, магистранттарды, студенттерді қоса алғанда, жобаның зерттеу тобының мүшелеріне еңбегі үшін сыйақы ретінде төленуге жататын шығыстар көрсетіледі.

"Қызметтік іс-сапарлар" деген бапта конференцияларға, семинарларға, симпозиумдарға қатысуды қоса алғанда, зерттеулер жүргізуге тікелей байланысты Қазақстан Республикасының шегіндегі және одан тыс жерлердегі іс-сапарларға байланысты барлық шығыстар көрсетіледі.

"Материалдарды сатып алу" деген бапта жобаның мақсатына қол жеткізу үшін қажетті материалдарға арналған барлық шығындар, оның ішінде химиялық реактивтер, еріткіштер, стандартты үлгілер, Шығыс зертханалық материалдар, ғылыми-зерттеу жабдығына арналған қосалқы бөлшектер, жанар-жағармай материалдары және басқалар көрсетіледі.

8. Жобаны іске асыру жоспары [500 сөзден артық емес]

Бөлім жоба бойынша егжей-тегжейлі, дәйекті жұмыс жоспарын қамтиды.

Бағдарламаны іске асыру жоспары тиісті міндетті шешу үшін әрбір іс-шараның маңыздылығын, бағдарлама бюджетіне сәйкес іс-шараның құнын негізден, өтініш берушінің қалауы бойынша сарапшылардың бағдарламаны дұрыс бағалауы үшін қажетті басқа ақпаратты көрсете отырып, қысқаша түсіндірмелермен қоса берілуге тиіс.

№ р/н	Міндеттердің атауы, жобалық міндеттерді орындауға арналған іс-шаралар	Аяқтау мерзімі (ай, жыл)		Жобаны іске асырудан күтілетін нәтижелер
		басталуы	аяқталуы	
1		Ақпан, 2023		
2				
	Қорытынды есеп беру		2023 ж., 15 желтоқсанға дейін	

9. Библиография